

BRĪVĪBA KRISTŪ

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Gal. 5:1-15; 1. Kor. 6:20; Rom. 8:1; Ebr. 2:14, 15; Rom. 8:4; 13:8.

ATMIŅAS PANTS:

„Bet jūs, brāļi, esat aicināti brīvībai; vienīgi nedodiet vaļu miesas tieksmēm, bet kalpojiēt viens otram mīlestībā.” (Gal. 5:13)

Pāvils Gal. 2:4 piemin, cik svarīgi ir pasargāt „brīvību”, kas mums ir Kristū Jēzū. Bet ko Pāvils domā, runājot par „brīvību”, ko viņš nemin pārāk bieži? Ko ietver šī brīvība? Cik tālu tā sniedzas? Vai tai ir kādas robežas? Un kāda saistība brīvībai Kristū ir ar bauslību?

Pāvils iesāk šos jautājumus, brīdinot galatiešus par divām briesmām. Pirmās briesmas ir burta kalpība. Pāvila oponenti Galatijā bija tik iegrimuši centienos nopelnīt Dieva labvēlību ar savu uzvedību, ka viņi pazaudēja no skata Kristus darba atbrīvojošo raksturu, glābšanu, kas viņiem Kristū ticības dēļ jau piederēja. Otrs drauds ir tieksme ar izlaidīgu dzīvesveidu ļaunprātīgi izmantot brīvību, ko Kristus mums ir nopircis. Tie, kas tā uzskata, kļūdains domā, ka brīvība ir pretstats likumam.

Gan burta kalpība, gan izlaidība ir pretējas brīvībai, jo tās abas vienādi tur savus sekotājus zināma veida verdzībā. Pāvila aicinājums galatiešiem tomēr ir stāvēt stingri patiesajā brīvībā, kas viņiem likumīgi pieder Kristū.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles studijām 9. septembrī.

Kristus mūs ir atsvabinājis

„Brīvībai Kristus mūs ir atsvabinājis, tad nu pastāviet tajā un neuzņemieties atkal bauslības jūgu.” (Gal. 5:1)

Līdzīgi militāram komandierim, kurš izdod uzmundrinošu pavēli svārstīgajam karaspēkam, Pāvils pavēl galatiešiem neatteikties no savas brīvības Kristū. Pāvila spēcīgais un sakāpinātais tonis liek viņa vārdiem gandrīz izlēkt no grāmatas un rīkoties. Patiesībā liekas, ka tieši to Pāvils gribēja panākt. Lai gan pants tēmas ziņā ir saistīts ar iepriekšējiem un nākamajiem pantiem, tā izteiksmes veids un sintaktisku savienojumu trūkums grieķu valodā norāda, ka Pāvils ir gribējis, lai šis pants izceltos kā milzīgs ziņojumu dēlis. Brīvība Kristū ir visu Pāvila argumentu kopsūma, un galatiešiem draud briesmas no tās atteikties.

Izlasi Gal. 1:3, 4; 2:16 un 3:13. Kādas metaforas ir izmantotas šajos pantos un kā tās palīdz mums saprast, ko Kristus mūsu dēļ ir izdarījis? _____

Pāvila vārdi „brīvībai Kristus mūs ir atsvabinājis” (Gal. 5:1) liek domāt, ka viņam prātā stāv vēl kāda metafora. Šajā frāzē izmantotie vārdi ir līdzīgi formulējumiem, kas sastopami pie vergu atbrīvošanas. Tā kā vergiem nav oficiālu tiesību, tika uzskatīts, ka dievība var nopirkt viņiem brīvību, un, no otras puses, vergi, lai gan oficiāli tad būtu brīvi, patiesībā pieder Dievam. Protams, dzīvē šis process bija fikcija – vergs vai verdzene vienkārši templī samaksāja par savu brīvību. Pārdomā, piemēram, šādu formulējumu, kas lietots gandrīz tūkstoš ierakstos, kas atrasti Pītijas Apolona templī Delfos un datēti no 201. g. p. m. ē. līdz mūsu ēras 100. gadam: „Par brīvību Pītijas Apolons nopirka no Sosiba Amfisa verdzeni, kuras vārds ir Nikija. [...] Samaksu par brīvību Nikija ir nodevusi Apolonam.” (Bens Vaiveringtons III „Žēlastība Galatijā” (Grand Rapids, Mich.: William B. Eerdmans Publishing Company, 1998), 340. lpp.)

Šis formulējums terminoloģijas ziņā ir līdzīgs Pāvila formulējumam, bet ir kāda būtiska atšķirība. Pāvila metaforā nav ietverta nekāda fikcija. Mēs nedrošinām izpirkšanas maksu paši (1. Kor. 6:20, 7:23). Cena mums ir pārāk augsta. Mēs bijām nespējīgi glābt sevi, bet Jēzus iesaistījās un izdarīja to, ko mēs (bez dzīvības zaudēšanas) nevarējām. Viņš samaksāja sodu par mūsu grēkiem, tādā veidā atbrīvojot mūs no soda.

Paskaties uz savu dzīvi. Vai tu esi jebkad domājis, ka vari izglābt sevi pats? Ko tavai atbildei vajadzētu liecināt par to, cik pateicīgam tev vajadzētu būt par to, kas mums ir iedots Jēzū? _____

Kristīgās brīvības raksturs

Pāvila pavēle stāvēt stipri brīvībā nav izteikta izolēti. To ievada svarīgs apgalvojums: „Kristus mūs ir atbrīvojis.” Kāpēc kristiešiem vajadzētu stipri stāvēt savā brīvībā? Jo Kristus viņus jau ir atbrīvojis. Citiem vārdiem, mūsu brīvība ir rezultāts tam, ko Kristus jau mūsu labā ir izdarījis.

Šāda veida faktu apgalvojums, kuram seko aicinājums, ir raksturīgs Pāvila vēstulēs (1. Kor. 6:20; 10:13, 14; Kol. 2:6). Piemēram, Pāvils Rom. 6. nodaļā izsaka dažus norādošus apgalvojumus par faktiem, kāds ir mūsu stāvoklis Kristū, tādiem kā „zinādami, ka vecais cilvēks mūsos ir līdz ar Viņu krustā sists” (Rom. 6:6). Uz šī fakta pamata Pāvils izsaka pavēlošu aicinājumu: „Lai jūsu mirstīgajā miesā vairs nevalda grēks, kas liek paklausīt tās iekārēm!” (Rom. 6:12) Šādā veidā Pāvils patiesībā pasaka: „Kļūstiet tie, kas jūs jau esat Kristū.” Evaņģēlija ētika neuzliek pienākumu censties darīt kaut ko, lai pierādītu, ka mēs esam Dieva bērni. Drīzāk mēs tā dzīvojam tāpēc, ka jau esam Viņa bērni.

No kā Kristus mūs ir atbrīvojis? Rom. 6:14, 18; 8:1; Gal. 4:3, 8; 5:1; Ebr. 2:14, 15. _____

Vārda „brīvība” lietojums, lai aprakstītu kristiešu dzīvi, Pāvila vēstulēs ir daudz biežāk sastopams nekā citur Jaunajā Derībā. Vārds „brīvība” un tā atvasinājumi Pāvila vēstulēs parādās 28 reizes, bet citur tikai 13 reižu.

Ko Pāvils domāja ar brīvību? Pirmkārt, tas nav tikai abstrakts koncepts. Tas nav saistīts ar politisku brīvību, ekonomisku brīvību vai brīvību dzīvot, kā patīk. Tā ir brīvība, kas ir pamatota mūsu attiecībās ar Jēzu Kristu. Konteksts norāda, ka Pāvils runā par brīvību no verdzības un no soda, kas pienākas pēc bauslības kristietības, bet mūsu brīvība ietver brīvību no grēka, no mūžīgās nāves un no velna.

„Ārpus Jēzus Kristus cilvēka eksistence ir kā jūgs – bauslības jūgs, pasaulē dominējošo jaunuma elementu jūgs, grēka, miesas un velna jūgs. Dievs sūtīja Savu Dēlu pasaulē, lai satriektu šo vergturu varu.” (Timotejs Džordžs „Galatieši”, 354. lpp.)

Kurām lietām tu savā dzīvē jūties kā vergs? Iegaumē Gal. 5:1 un lūdz Dievu padarīt brīvību, kas tev ir Kristū, par realitāti savā dzīvē. _____

Burta kalpības bīstamās sekas

(Gal. 5:2-12)

Veids, kā Pāvils ievada Gal. 5:2-12, norāda, cik svarīgs ir tas, ko viņš tūlīt teiks. „Redzi!”, „Klausieties!” (NRSV), „Iegaumējiet manus vārdus!” (NIV), „Es, Pāvils, saku jums”. Pāvils nemuļķojas. Ar savu spēcīgo vārda „redzi” lietojumu viņš ne tikai pieprasa savu lasītāju nedalītu uzmanību, bet arī atgādina par savu apustulisko autoritāti. Viņš tādējādi norāda, ka, ja pagāniem ir jāveic apgraizīšana, lai viņi tiktu glābti, tad galatiešiem ir jāsaprot, kādas bīstamas sekas ir ietvertas viņu lēmumā.

Izlasi Gal. 5:2-12. No kā Pāvils brīdina, runājot par apgraizīšanu? _____

Pirmās sekas, cenšoties nopelnīt Dieva labvēlību ar apgraizīšanu, ir tas, ka tad cilvēkam ir jāievēro visa bauslība. Pāvila valoda 2. un 3. pantā ietver interesantu vārdu spēli. Viņš saka, ka Kristus viņiem nepalīdzēs („ophelesei”), viņiem būs jāizpilda („opheiletes”) visa bauslība. Ja cilvēks vēlas dzīvot saskaņā ar bauslību, tad viņš nevar vienkārši izvēlēties, kuriem priekšrakstiem sekot. Visu vai neko.

Otrkārt, viņi būs „šķirti” no Kristus. Lēmums būt taisnotam ar darbiem vienlaikus ietver atteikšanos no Dieva piedāvātās taisnošanas Kristū. „Nav iespējams izvēlēties abus ceļus. Nav iespējams pieņemt Kristu, ar to atzīstot, ka tu nevari izglābt sevi, un tad pieņemt apgraizīšanu, ar to pasakot, ka tomēr vari gan.” (Džons R. W. Stots „Vēsts galatiešiem” (Leicester, England: InterVarsity Press, 1968), 133. lpp.)

Pāvila trešais iebildums pret apgraizīšanu ir, ka tā kavē garīgo augšanu. Viņš to salīdzina ar skrējēju, kura tuvošanās finiša līnijai tiek tīšuprāt traucēta. Patiesībā vārds, kas tulkots kā „kavēt” (7. p.), tika lietots militārās aprindās, runājot par „ceļa bloķēšanu, tilta iznīcināšanu vai šķēršļu novietošanu ienaidnieka ceļā, lai neļautu viņam virzīties uz priekšu”. (“SDA Bībeles komentāri”, 6. sēj., 978. lpp.)

Visbeidzot, apgraizīšana noņem pārkāpumus no krusta. Kā? Apgraizīšanas vēsts ietver domu, ka tu vari izglābt sevi. Tā patīk cilvēka lepnumam. Krusta vēsts turpretī uzbrūk cilvēka lepnumam, jo mums ir jāatzīst, ka mēs esam pilnīgi atkarīgi no Kristus.

Pāvilam sāpēja tas, kā šie cilvēki aizstāvēja apgraizīšanu, un viņš saka, ka vēlētos, lai nazis izslīdētu un viņi sagraizītu sevi! Bargi vārdi, bet Pāvila tonis vienkārši atspoguļo, cik nopietns viņa skatījumā bija šis jautājums.

Brīvība, nevis izlaidība (Gal. 5:13)

Gal. 5:13 iezīmē svarīgu pagrieziena punktu šajā vēstulē. Līdz šim Pāvils bija koncentrējies tikai uz savas vēsts teoloģisko saturu, bet tad viņš pievēršas kristieša uzvedības jautājumam. Kā vajadzētu dzīvot cilvēkam, kas nav glābts ar bauslības darbiem?

No kādas nepareizas izpratnes par brīvību Pāvils gribēja pasargāt galatiešus?

Gal. 5:13

Pāvils skaidri apzinājās iespējamo nepareizo izpratni, kas varētu izrietēt no viņa uzsvara uz žēlastību un brīvību, kas ticīgajiem ir Kristū (Rom. 3:8; 6:1, 2). Tomēr problēma nebija Pāvila evaņģēlijā, bet gan cilvēka tieksmē izdabāt sev. Vēstures lappuses ir piesātinātas ar stāstiem par cilvēkiem, pilsētām un tautām, kuru samaitātība un pagrimums morālā haosā tieši saistās ar paškontroles trūkumu. Kurš gan nav izjutis šādas tieksmes arī savā dzīvē? Tieši tāpēc Pāvils tik noteikti aicina Jēzus sekotājus izvairīties no izdabāšanas miesai. Patiesībā viņš grib, lai viņi dara pretējo – mīlestībā kalpo cits citam. Ikviens, kas kalpo citiem mīlestībā, zina, ka to var izdarīt, tikai nomirstot sev, nomirstot miesai. Tie, kas izdabā savai miesai, nav tie, kam ir tieksme kalpot citiem. Gluži pretēji.

Tādējādi mūsu mīlestība Kristū nav tikai brīvība no verdzības pasaulei, bet aicinājums uz jauna veida kalpošanu, uz atbildību kalpot citiem mīlestībā. Tā ir „iespēja mīlēt tuvāko bez kādiem traucējumiem, iespēja radīt cilvēku kopienas, balstoties uz sevis nodošanu, nevis uz sava spēka un stāvokļa meklēšanu”. (Sems K. Viljams „Galatieši” (Nashville, Tenn.: Abingdon Press, 1997), 145. lpp.)

Tāpēc, ka mēs esam labi pazīstami ar kristietību un arī mūsdienu tulkojumu dēļ, mēs varam ātri palaist garām Gal. 5:13 pārsteidzošo spēku, kas tika nodots ar šiem vārdiem galatiešiem. Pirmkārt, grieķu valoda norāda, ka mīlestība, kas motivē šāda veida kalpošanu, nav parasta cilvēcīga mīlestība. Tad tas būtu neiespējami. Cilvēcīgai mīlestībai ir pārāk daudz nosacījumu. Pāvila noteiktā artikula lietojums pirms vārda „mīlestība” grieķu valodā norāda, ka viņš runā par dievišķo mīlestību, ko mēs saņemam tikai caur Svēto Garu (Rom. 5:5). Patiesi pārsteidzošs ir fakts, ka vārds, kas tulkots kā „kalpot”, ir grieķu vārds „kļūt par vergu”. Mūsu brīvība nav domāta personīgai autonomijai, bet gan savstarpējai verdzībai, kas balstīta uz Dieva mīlestību.

Esi godīgs: vai tu esi kādreiz domājis, ka varētu izmantot brīvību, kas tev ir Kristū, lai izdabātu nedaudz grēkam? Kas slikts ir šāda veida domāšanā?

Piepildot visu bauslību (Gal. 5:13-15)

Kā jūs varat saskaņot Pāvila negatīvo komentāru par „visas bauslības izpildīšanu” (Gal. 5:3) ar viņa pozitīvo apgalvojumu, ka „visa bauslība ir piepildīta” (Gal. 5:14)? Salīdzini Rom. 10:5; Gal. 3:10, 12; 5:3 ar Rom. 8:4; 13:8; Gal. 5:14.

Atšķirību starp Pāvila negatīvajiem komentāriem par „visas bauslības izpildīšanu” un viņa pozitīvajiem apgalvojumiem par „visas bauslības piepildīšanu” daudzi ir uzskatījuši par paradoksālu. Taču atrisinājums ir faktā, ka Pāvils ar nolūku lieto abas frāzes, lai parādītu būtisko atšķirību starp diviem dažādiem veidiem, kā var definēt kristieša uzvedību saistībā ar bauslību. Piemēram, ir svarīgi, ka tad, kad Pāvils runā pozitīvi par kristieša bauslības ievērošanu, viņš nekad neaprunā to kā „bauslības izpildīšanu jeb darīšanu”. Šo frāzi viņš ir pataupījis tikai nepareizai uzvedībai, kad cilvēki mēģina dzīvot zem bauslības un cenšas nopelnīt Dieva atzinību, „izpildot” to, ko likums prasa.

Tas nebūt nenozīmē, ka tie, kas ir atraduši glābšanu Kristū, nav paklausīgi. Nekas nevar būt vēl tālāk no patiesības. Pāvils saka, ka viņi „piepilda” bauslību. Viņš uzskata, ka patiesa kristieša uzvedība ir kaut kas daudz vairāk nekā tikai ārēja paklausība, likuma darīšana. Tā ir likuma piepildīšana. Pāvils lieto vārdu „piepildīt”, jo tas ir kaut kas daudz vairāk par tikai „izpildīšanu”. Šāda veida paklausība ir sakņota Jēzū (skat. Mat. 5:17). Tā nav likuma atmešana, ne arī likuma pazemināšana tikai uz mīlestību, bet gan tas ir veids, kā ticīgais var piedzīvot visas bauslības patieso nolūku un nozīmi!

Saskaņā ar Pāvilu kur atrodama bauslības pilnā nozīme? 3. Moz. 19:18; Marka 12:31, 33; Mat. 19:19; Rom. 13:9; Jēk. 2:8.

Lai gan šeit citēta 3. Mozus grāmata, Pāvila apgalvojums Vēstulē galatiešiem ir pilnīgi sakņots tajā, kā Jēzus lieto 3. Moz. 19:18. Tomēr Jēzus nebija vienīgais jūdu skolotājs, kurš atsaucās uz 3. Moz. 19:18 kā uz visas bauslības kopsavilkumu. Rabīns Hillels, kurš dzīvoja vienu paaudzi pirms Jēzus, sacīja: „Nedari savam tuvākajam to, ko tu ienīsti. Tā ir visa bauslība.” Bet Jēzus redzējums bija radikāli atšķirīgs (Mat. 7:12). Tas ir ne tikai daudz pozitīvāks, bet arī parāda, ka likums un mīlestība nav nesavienojami. Bez mīlestības likums ir tukšs un auksts, bet mīlestībai bez likuma nav virziens.

Kas ir vieglāk un kāpēc – mīlēt citus vai vienkārši paklausīt desmit baušļiem? Līdzdali savu atbildi Bībeles izpētes grupā.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Īsta ticība vienmēr darbojas mīlestībā. Kad tu skaties uz Golgātu, tā nav domāta, lai tava dvēsele tiktu aplklusināta un nepildītu savus pienākumus, ne arī lai tevi aizmidzinātu, bet gan lai radītu tevī ticību Jēzum, ticību, kas darbojas, lai attīrītu dvēseli no savtības gļotām. Kad mēs ticībā pieķeramies Kristum, mūsu darbs ir tikko iesācies. Ikvienam cilvēkam ir samaitāti un grēcīgi ieradumi, kuri jāuzvar enerģiskā karā. Ikviens dvēsele ir aicināta cīnīties ticības cīņā. Ja cilvēks ir Kristus sekotājs, viņš nevar būt ass, viņš nevar būt cietsirdīgs, bez līdzjūtības. Viņš nevar būt rupjš savā valodā. Viņš nevar būt pilns uzpūtības un pašpaaugstināšanās. Viņš nevar būt valdonīgs un lietot skarbus vārdus, kritizēt un nosodīt.

Mīlestības darbi izriet no ticības darba. Bībeles reliģija nozīmē pastāvīgu darbu. „Lai tava gaisma spīd cilvēku priekšā, ka tie ierauga tavus labos darbus un slavē savu Tēvu, kas ir debesīs.” „Gādājiet ar bailēm un drebēšanu, ka topat svēti, jo Dievs ir tas, kas jūsos strādā, lai jūs gribētu un darītu pēc Viņa labā prāta.” Mums ir jābūt dedzīgiem labos darbos. Esiet uzmanīgi, lai jūsu labie darbi nepazūd. Un patiesais Liecinieks saka: „Es zinu tavus darbus.” Lai gan tā ir patiesība, ka mūsu aktivitātes pašas par sevi nenodrošina glābšanu, patiesība ir arī tā, ka ticība, kas savieno mūs ar Kristu, pamudina dvēseli būt aktīvai. (MS 16, 1890) (“SDA Bībeles komentāri”, E. Vaitas piezīmes, 6. sēj., 1111. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pārrunājiet pēdējo ceturtdienas jautājumu. Kura atbilde jūsu grupā šķiet vieglāka un kāpēc? Kādas svarīgas patiesības tava atbilde tev atklāj par to, ko nozīmē piepildīt likumu?

2. Pāvils saka, ka ticība „darbojas” caur mīlestību. Ko viņš ar to domā?

3. Pārbaudi sevi attiecībā uz domu par brīvības Kristū lietošanu, lai izdabātu grēkam. Kāpēc to ir tik viegli darīt? Un tomēr – kādā slazdā cilvēki iekrīt, ja viņi domā šādā veidā? (Skat. 1. Jāņa 3:8.)

KOPSAVILKUMS:

Brīvība ir viens no mīļākajiem Pāvila vārdiem, definējot evaņģēliju. Tas ietver gan to, ko Kristus mūsu labā ir darījis, atbrīvojot mūs no pasaules verdzības, gan arī to, kā mēs esam aicināti dzīvot kristīgu dzīvi. Mums tomēr ir jābūt uzmanīgiem, lai mūsu brīvība nekristu par laupījumu ne burta kalpībai, ne izlaidībai. Kristus mūs neatbrīvoja, lai mēs varētu kalpot sev, bet lai mēs nodotu savu dzīvi kalpošanā savam tuvākajam.